

(طبابت عرب در قرون وسطی) — ترجمه از الهلال هندوستان

از بعضی آثار شرق که در کتابخانه وایتیکان روما موجود است علم طبابت را نیز مثل سایر علوم و فنون پرورش یافته دامن اعراب نشان میدهد اگرچه اقوام متمدن عالم در زمان های قبل این علم شریف را دستیاب نموده و بلکه تدوین هم کرده اند ولی ما تند عمارت ناتمامی

که صرف در و دیوار آن را گذاشته و خود گذشته اند. قرن شش میلادی در تکمیل و عروج آن دخالت تامی داشته است. هدایات نبوی و انتشارات اسلامی نیز درین زمینه امداد شایانی کرده چنانچه مسلمانها از مدینه الرسول و جزیرت العرب برخاسته بر هر شعبه علم و تمدن روشنی انداختند و عالم مدینت آنوقت را تحت الشعاع خویش قرار داده اند و ذوق علوم و فنون آنها در اطراف و اکناف عالم پیچیده و تا امروز

از نقش و نگار در و دیوار شکسته آثار پدید است صنا دید ... را
 پس هیچ دانا و بصیری نمیتواند که در هیچ شاخهای علوم و رابطه تمدن و ارتباط علمی
 وجد و جهد برتری و غایه خسته گی نپذیرد عرب انکار نماید ازین سبب است که مؤرخین
 قدیم و مصنفین جدید دخالت عرب را درین قرن (واسطه العقد) قرار داده اند همین عقیدست
 که يك سر آن را بنام علوم و فنون قدیم دنیا بسته و از سر دیگر ترقیات جدید را بعقد های
 متینی استوار کرده اند در قرون وسطی علاوه بر فلسفه عرب در جمیع مکاتب و مدراس
 اروپائی طب عربی نصاب تعلیم و کورس تدیس متعلمین غرب بوده است ذکر یای رازی
 ابن رومی - ابن سینای بلخی (افغانستان) ابن رشد اندلسی - ابن بطوطه - ابن زهر
 ابن طفیل - ابن مسکویه از جمله هنرمندان آن زمان بوده اند - قانون ابن سینا در حوزهای
 تدریس و تعلیمی روم و پاریس تا اواخر قرن شانزدهم مسیحی معمول و رواج تمامی داشته است و در
 تاریخ طب مثل تاریخ فلسفه از اسامی معروف ابوی سینا - ابوی رس دی گریت ابوی پا کا که مراد از
 شیخ الرئیس ابن سینا و ابن رشد و ابن ماجه باشد ذکرها کرده و نامها برده اند و کتب هر يك ماخذ
 معتبر و مدارك صحیح آنها قرار گرفته است . از بیانات فوق میتوان پی برد که ذوات گرامی آنها
 در ایام گذشته چقدر سرمایه علمی اهل غرب بوده شهرت های فوق العاده حاصل کرده اند .
 در بعضی دیرهای قدیم ، روم ، و ، میلان ، و غیره چوکات های زجاجی رنگین دیده
 میشود که علاوه بر صرر آرسطو - سقراط - بقراط - جالینوس - افلاطون تصاویر بوعلی سینا
 فارابی - ابن رشد - ذکریای ایرانی و غیره را در بر گرفته است و اینها
 تا حال در محلات بوب ها موجود و نمایان است و بعضی مستشرقین عکس های آنها را در
 در مصنفات خود آورده اند . و اسباب اعروج و شهرت تمام این علم طب عرب همانا
 اصطلاحات فنی آن زبان بوده و تا امروز زبان زد و بر اقوام اروپا ساری است - زیرا اگر
 آنها از کتب غرب برداشته شود پس برای اروپائی چه در اسما و چه در افعال معتنا بهای
 ایشان هیچ نامی و اثر شاننداری باقی نخواهد ماند . زبان انگلیسی نسبت بدیگر زبانهای اروپا
 اصلا کم بضاعت است باوجود آن نمونه الفاظ آتیه برای قارئین کرام اهدی گردید
 تا مشاهده کنند که چقدر مرهون عرب میباشند .

<i>Jasmine</i>	« یاسمین »	<i>Tamarind</i>	تمر هندی (املي)
<i>Koriaco</i>	« تریاق »	<i>Jasper</i>	یشب
<i>Balsam</i>	« روغن بلسان »	<i>Candy</i>	قند
		<i>Amber</i>	عنبر
<i>Blower</i>	« بلور »	<i>Camphar</i>	کافور
<i>Alchemy</i>	« الکیما »	<i>Alumbic</i>	الانبتی
<i>Albuga</i>	البق (داغ چشم)	<i>Alcohol</i>	الکحل
<i>Naphtha</i>	« روغن نفت »	<i>Olibanum</i>	لبان
<i>Tarema</i>	« قرینه العین »	<i>Elivir</i>	الا کسیر
<i>Cosame</i>	« سمسم »	<i>Ben</i>	شجر البیان
<i>Musk</i>	« مسک »	<i>Germ</i>	جرثومه
<i>Narcissus</i>	زجرس (نرگس)	<i>Arack</i>	عرق
<i>Anemari</i>	« شقائق النعمان »	<i>Suffian</i>	(زعفران)
<i>Pozaar</i>	(فاد زهر)	<i>Pepper</i>	فلفل
<i>Senna</i>	(سناء مکی)	<i>Lemon</i>	(لیمون)
<i>Soape</i>	« صابون »	<i>Margaret</i>	« مروارید »
<i>Lezenge</i>	« لوز »	<i>Rab</i>	« رب »
<i>Syrupus</i>	« شربت »	<i>Pessary</i>	« فرزجه »
<i>Rhia</i>	« ریوند »	<i>Linclus</i>	« لعوق »
<i>Caryophylli</i>	« قرنفل »		
<i>Santali</i>	« صندل »	<i>Borice</i>	بورق
<i>Cubobae</i>	« کباب چینی »	<i>Carui</i>	کرویہ « زره »
<i>Tartaratam</i>	« طرطیر »	<i>Canub</i>	قنب (بهنگ)

<i>Sambul</i>	سنبل	<i>Fugilia</i>	زنجبیل
<i>Jalap</i>	جلا به	<i>Myrsina</i>	مرح
<i>Myrsina</i>	مر	<i>Suppa</i>	شیاف

عملیات طیبه در اسلام

قرن ۱۵ میلادی و قبل از آن نشان میدهد که همه دار و مدار امور صحیبه منحصر بطب اسلام و اطباء مسلمین بوده است. از شاهان و معا ریف اورپا هر کدام که بمرض مزمن مبتلا میگردد دست التجا بدان اطبای مصر و شام و عراق میزدند مثلیکه در این ایام برای امراض مشرقیان داکتران اروپائی می آیند بناء علیه از آن عصرها آثار بسیار قیمت داری موجود است که از آنها قیام اطبای اسلام و اهتمام شان بصورت بحیر النقول در علاج آنها به ثبوت انجامیده است.

مستشرق مشهور فرانسوی موسوم به ریو بعد از تحریر جنگ های صلیبی در اتصال مشرق و اروپا بدینگونه پنج تصویر را نقل کرده است که در بین آنها سه تصویر بشاهان اروپائی تعلق دارد. آن نقشه در آستانه پوپ از کتابخانه صیقلیه (سسلی) دستیاب گردیده از باب سیر و صاحب نظران در امور ذیل از آن تصاویر متفق اند.

(۱) این تصویرها را از قرن سیزده و چهارده میلادی دانسته اند که در جزیره سسلی پرداخته شده است.

(۲) یکی از شاهان سسلی را از آنجا که تحت علاج اطبا اسلام مییابد.

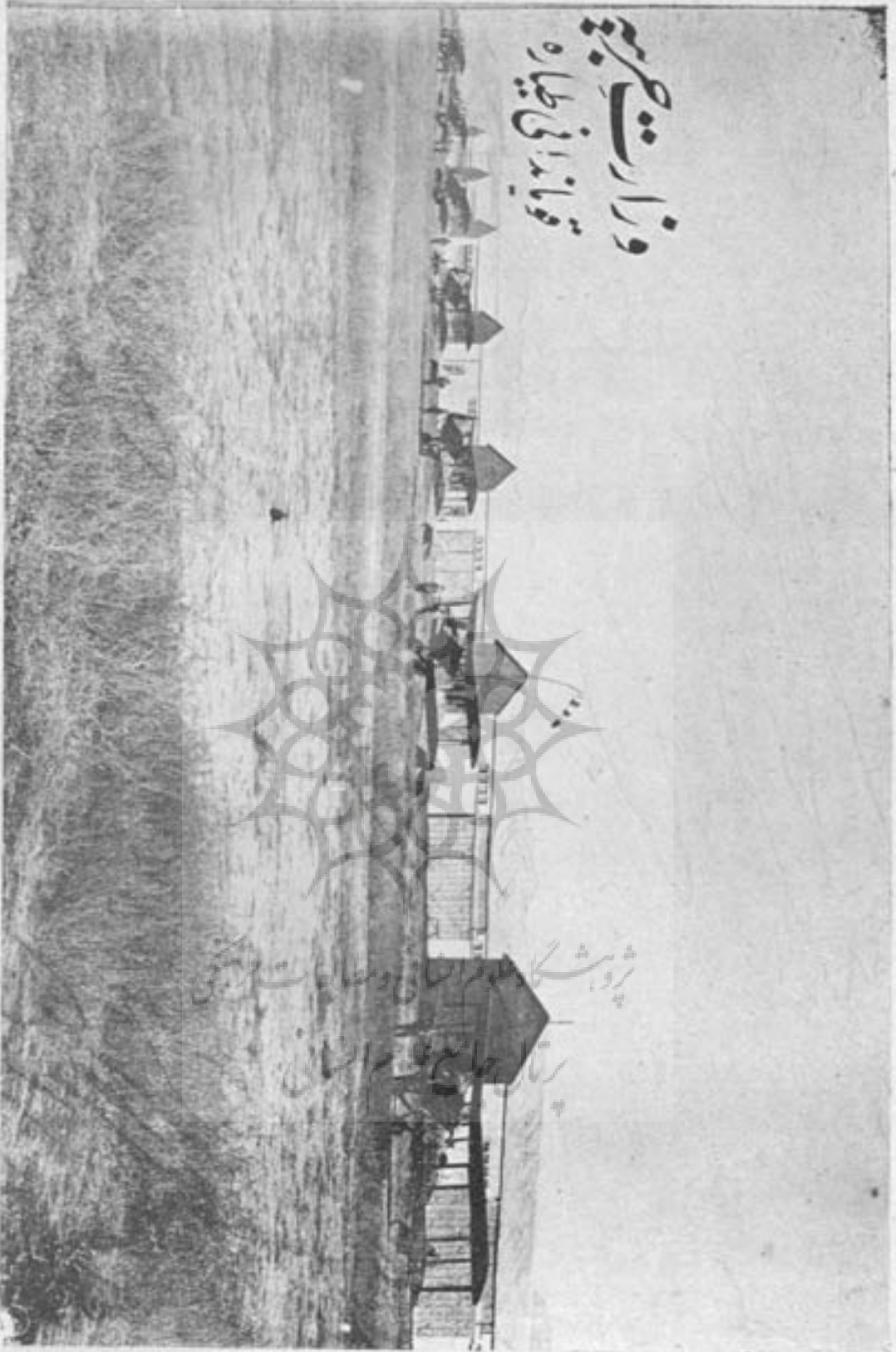
(۳) در عملیات فوق اصول داغ ماندن در جسم است تصویر مندرجه و وضعیت آن عملیات و معا لجه اطبا اسلام را نشان میدهد. با صلاح عرب اینگونه علاج را (کی) داغ نهادن گویند درین ایام نیز در بعضی ممالک رواج دارد مگر طب جدید امروزی آنرا غیر ضروری شمرده است.

(۴) در باب اینکه کدام يك از شاهان صیقلیه در آن تصویر وجود دارد اختلاف درین باب عاید است بعضی های این را تصویر فریدرک دوم که قدر دان زیاد علوم و فنون و تمدن غرب بود قرار داده اند که مشاره، الیه علما و فضلاء مسلمان را دور خود جمع کرده است

پروشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

وزارت معرجم
تواندانی طیاره

پروژه گسترش و اصلاحات راه
آهن در استان خراسان

جلوس این بادشاه در ۱۲۲۰ میلادی بوده است اما بعضی میگویند که این تصویر آنقدر قدیم نیست بلکه از زمانیکه نیلز و سسلی هر دوی آنها حکومت واحد را تشکیل داده و بنام سسلی اشتهار یافت. چهارلس دوم پادشاه آن زمان میباشد و علاوه بر آن چهارلس مشهور است که چند بار برای معالجه خود اطباء عرب را از مصر و مراکو خواهش کرده بدربار خود پذیرفته است اگر این تصریحات تاریخ بر صواب باشد آن تصویر از قرن چهارده میلادی است زیرا که چهارلس دوم در نیلز بسال ۱۸۳۹ انتقال کرده بهر حال درین هیچ شك و شبهه نیست که آن تصویر يك یادگار قیمتمندار تاریخیست از تصویر فوق شکل وضع - صورت - طرز - لباس و طریق اجراءات و عملیات اهل عرب روشن میگردد مؤرخین عصر حاضر بسیار قدر شناسی ازان تصویر کرده و بقدر و قیمت آن اعتراف داشته اند

ترجمه از مجله المصطفی مصری
مترجم جناب قاری عبداللہ خان

مکتوب از روما بغداد

در اوائل قرن دهم

از استاد بار تولد عضو اکادمی پترس برگ

مقاله کوچکی در مجله مستشرقین ایتالیا بزبان فرانسه از استاد جامعه پترس برگ کتبی .
انستراتسف در سنه ۱۹۱۲ تحت عنوان (روابط و مناسبات روما با خلافت عباسی در قرن دهم)
انتشارات . استاد موصوف درین مقاله از هدایائی که (ملکه فرنگ) در سنه ۲۹۳ *
(۹۰۵ - ۹۰۶ م) بحضرت خلیفه مکتفی فرستاده ذکر کرده و بشان تاریخی انبوا اشاره نمود .
و از مواد آن مکتوبست فقره ذیل به این جهت و بیجانی را که بین تو و شاه قسطنطنیه است میدانم
حال آنکه من از قویتر و اسلحه حربی من بیشتر بوده تحت تسلط ۲۴ مملکت (۱) میباشد
که زبان یکی از آنها بادبگرس مشابهت ندارد و تمام رومیه کبری خاضع و خاشع من می باشد

(۱) رجوع بکلام یاقوت حموی ۲ : ۶۸۹ از ۲۴ کنیه مهمه کنائس روما یاقوت این روایت را
از این فقیه کرده و تحریفی دران درجین اقتضای پیدا شده .